

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

ฝ่ายการช่าง การท่าเรือแห่งประเทศไทย

Chir

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

๑. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าจ้าง ผู้รับจ้าง ผู้รับเหมา และผู้รับเหมาช่วงที่จะนำไปใช้เป็นเกณฑ์ปฏิบัติในการดำเนินงานด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

๒. ขอบข่าย

ข้อกำหนดนี้ครอบคลุมถึงการออกข้อกำหนด (Specification) การสอบราคาและการประกวดราคาสำหรับผู้รับจ้าง ผู้รับเหมา และผู้รับเหมาช่วง ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างทั่วไปของการท่าเรือแห่งประเทศไทย (กทท.)

๓. นิยาม

“งานก่อสร้างทั่วไป” หมายถึง การประกอบกิจการเกี่ยวกับการก่อสร้างสิ่งก่อสร้างทุกชนิดซึ่งครอบคลุมไปถึงการปรับปรุงแก้ไขต่อเติม ซ่อมแซม ซ่อมบำรุง คัดแปลง เคลื่อนย้าย หรือการรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้างนั้นด้วย

“เขตก่อสร้าง” หมายถึง พื้นที่ที่ดำเนินการก่อสร้าง รวมทั้งพื้นที่โดยรอบบริเวณซึ่งผู้ว่าจ้างได้กำหนดขึ้น

“เขตอันตราย” หมายถึง บริเวณที่เป็นสถานที่ที่ใช้ในการก่อสร้าง ที่ติดตั้งนั่งร้าน หรือพื้นที่ที่ใช้เครื่องจักร หรืออุปกรณ์ไฟฟ้าเพื่อการก่อสร้าง พื้นที่ที่เป็นทางลำเลียงวัสดุเพื่อการก่อสร้าง หรือพื้นที่ที่ใช้เป็นสถานที่เก็บเชื้อเพลิง วัตถุระเบิด หรือ วัสดุก่อสร้าง

“เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน (จป)” หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน ระดับบริหาร ระดับเทคนิค ระดับเทคนิคขั้นสูง และ/หรือระดับวิชาชีพ โดยมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่ประกาศไว้ในกฎกระทรวง กำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.๒๕๔๙

“ผู้ควบคุมงานด้านความปลอดภัย กทท.” หมายถึง เจ้าหน้าที่ความปลอดภัย กทท. ผู้ตรวจสอบงานของ กทท. หรือ ผู้ปฏิบัติงานของ กทท. ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้มีหน้าที่ควบคุมดูแล ด้านความปลอดภัย

“ผู้รับจ้างหรือผู้รับเหมา” หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลที่ตกลงทำงานก่อสร้างให้กับ กทท.ตามสัญญาก่อสร้าง

“ผู้รับเหมาช่วง” หมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลที่ตกลงทำงาน โดยรับจะดำเนินงานทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ของงานใดในความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง หรือ ผู้รับเหมาเพื่อประโยชน์แก่ผู้ว่าจ้าง (กทท.) โดยได้รับอนุญาตจาก กทท. เป็นลายลักษณ์อักษรและหมายความรวมถึงผู้ซึ่งทำสัญญากับผู้รับเหมาช่วงเพื่อรับช่วงงานในความรับผิดชอบของผู้รับเหมาช่วงทั้งนี้ไม่ว่าจะรับช่วงกันกี่ช่วงก็ตาม

๔. การดำเนินงานควบคุมความปลอดภัย

๔.๑ ข้อกำหนดทั่วไปสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัย

๔.๑.๑ ผู้รับจ้างจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดทั่วไปสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและกฎระเบียบอื่นๆ ของ กทท. รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานอย่างเคร่งครัด

๔.๑.๒ ผู้รับจ้างจะต้องเสนอรายชื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยที่มีคุณสมบัติครบตามที่กฎหมายกำหนด

๔.๑.๓ บุคลากรด้านความปลอดภัยผู้รับจ้างจะต้องจัดหาและเสนอรายชื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยตามกฎกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม พร้อมใบแสดงคุณสมบัติแต่ละระดับที่ผ่านการอบรมจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานก่อนการเริ่มดำเนินงานก่อสร้าง

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

- (๑) ในกรณีที่มีลูกจ้าง ๒-๑๙ คน ต้องมี
  - เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับบริหาร
  - เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับหัวหน้างาน
- (๒) ในกรณีที่มีลูกจ้าง ๒๐-๔๙ คน ต้องมี
  - เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับบริหาร
  - เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับหัวหน้างาน
  - เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับเทคนิค หรือ เทคนิคขั้นสูงหรือวิชาชีพ
- (๓) ในกรณีที่มีลูกจ้าง ๕๐-๙๙ คน ต้องมี
  - เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับบริหาร
  - เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับหัวหน้างาน
  - เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับเทคนิคขั้นสูง หรือวิชาชีพ
- (๔) ในกรณีที่มีลูกจ้าง ๑๐๐ คนขึ้นไป ต้องมี
  - เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับบริหาร
  - เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับหัวหน้างาน
  - เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับวิชาชีพ ประจำและปฏิบัติงานเต็มเวลา
- (๕) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยจะต้องติดต่อประสานงานด้านความปลอดภัยกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยของ กทท. อย่างสม่ำเสมอ และในข้อตกลงใดๆ ให้ถือว่าเป็นภาระผูกพันที่ผู้รับจ้างต้องปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยอย่างรวดเร็ว
- (๕) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยจะต้องจัดประชุมด้านความปลอดภัยในงานก่อสร้างร่วมกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยของ กทท. อย่างน้อยเดือนละครั้ง และหากมีผู้รับจ้างเหมาช่วง ต้องให้ผู้รับจ้างเหมาช่วงหรือตัวแทนเข้าร่วมประชุมด้วยทุกงานที่รับจ้างเหมาช่วง

๔.๑.๔ ผู้รับจ้างจะต้องกำหนดให้ผู้รับเหมาช่วง มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามความปลอดภัยตามกฎหมายรวมทั้งข้อกำหนดเพิ่มเติมของ กทท. ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยของผู้รับจ้างต้องสามารถประสานงานและสั่งการผู้รับเหมาช่วงได้ตลอดเวลา และถือว่าการดำเนินการใดๆ ก็ตามของผู้รับจ้างเหมาช่วงอยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง

๔.๑.๕ กรณีที่ กทท. พบเห็นว่าสภาพการณ์ใด หรือการกระทำใดไม่ปลอดภัยต่อการปฏิบัติงานและได้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้รับจ้างดำเนินการแก้ไขแล้ว หากผู้รับจ้างดำเนินการแก้ไขล่าช้ากว่าที่ กทท. กำหนด กทท. อาจจะเข้าดำเนินการแก้ไขหรือจ้างบุคคลอื่นดำเนินการแก้ไข ทั้งนี้ ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมดและยินยอมให้ กทท. หักค่าใช้จ่ายทั้งหมดออกจากค่างาน (เงินพึงได้) ประจำงวดนั้นหรืองวดถัดไปจนครบจำนวน

๔.๑.๖ ในกรณีที่ กทท. พบว่าอาจเกิดอุบัติเหตุร้ายแรงต่อบุคคลหรือทรัพย์สินในงานก่อสร้างซึ่งมีสาเหตุมาจากความผิดของผู้รับจ้าง กทท. มีอำนาจสั่งให้แก้ไขในที่ หรือสั่งให้หยุดงานบางส่วนหรือทั้งหมดได้ด้วยวาจาและจะมีบันทึกแจ้งให้ผู้รับจ้างทราบเป็นลายลักษณ์อักษรในภายหลัง ซึ่งกรณีเช่นนี้ผู้รับจ้างจะเรียกร้องค่าเสียหายอย่างหนึ่งอย่างใดจาก กทท. ไม่ได้ ผู้รับจ้างไม่มีสิทธิที่จะขอขยายกำหนดเวลาแล้วเสร็จของงาน หรือขยายเวลากำหนดส่งมอบงานตามสัญญาด้วยเหตุดังกล่าว

๔.๑.๗ หากบุคลากรของผู้รับจ้างไม่สวมใส่อุปกรณ์ความปลอดภัยส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับลักษณะงานหรือไม่ปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยหรือขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อความปลอดภัย ผู้ควบคุมงานด้านความปลอดภัย กทท. มีอำนาจสั่งให้บุคลากรนั้นหยุดการทำงานชั่วคราวได้ จนกว่าผู้รับจ้างจะได้ดำเนินการแก้ไขจนเป็นที่เรียบร้อย

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

๔.๒ ก่อนการปฏิบัติงาน

๔.๒.๑ ผู้รับจ้างจะต้องจัดทำแผนงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน สำหรับประเภทของงานก่อสร้างดังต่อไปนี้

- (๑) งานอาคารขนาดใหญ่ ที่มีพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใดในหลังเดียวกันเกิน ๒,๐๐๐ ตารางเมตร
- (๒) อาคารที่มีความสูงตั้งแต่ ๑๕ เมตรขึ้นไป และมีพื้นที่อาคารรวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใดในหลังเดียวกันเกิน ๑,๐๐๐ ตารางเมตร
- (๓) งานสะพานที่มีช่วงความยาวเกิน ๓๐ เมตร หรืองานสะพานข้ามทางแยก หรือทางยกระดับหรือสะพานกลับรถยนต์ หรือทางแยกต่างระดับ
- (๔) งานโครงสร้างที่มีโครงสร้างเหนือพื้นดินที่มีช่วงความยาวเกิน ๓๐ เมตร
- (๕) งานขุดหรือซ่อมแซม หรือรื้อถอนระบบสาธารณูปโภคที่ลึกเกิน ๓ เมตร
- (๖) งานก่อสร้างที่มีงบประมาณค่าก่อสร้างเกิน ๓๐๐ ล้านบาท
- (๗) งานอุโมงค์หรือทางลอด ผู้รับจ้างต้องเสนอแผนงานความปลอดภัยในการทำงานให้ กทท. เห็นชอบก่อนจะเริ่มงานอย่างน้อย ๑๕ วัน ซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วย

๔.๒.๒ จัดให้มีข้อบังคับและคู่มือว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานไว้ในสถานประกอบกิจการ โดยกำหนดขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยเสนอให้ กทท. พิจารณา

๔.๒.๓ จัดให้มีนโยบายด้านความปลอดภัยในการทำงานและโครงสร้างการบริหารงานความปลอดภัยของโครงการก่อสร้าง

๔.๒.๔ จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงโครงการที่ดำเนินการ รวมทั้งมาตรการป้องกันและขั้นตอนการทำงานอย่างปลอดภัย รวมทั้งจัดทำแผนรองรับเหตุฉุกเฉินกรณีเกิดอุบัติเหตุในการทำงาน

๔.๒.๕ จัดให้มีผังบริเวณงานก่อสร้าง แสดงถึงรั้วกั้นบริเวณก่อสร้าง เขตอันตรายการจราจร ที่กองวัสดุ ออฟฟิศ สนาบ ห้องน้ำและห้องส้วม จุดติดตั้งเครื่องดับเพลิงชนิดเคลื่อนที่ น้ำดื่ม ป้ายต่างๆ ที่จอดรถเครื่องจักรกล ฯลฯ

๔.๒.๖ จัดให้มีแผนการอบรมและนำแก์ลูกจ้างของผู้รับจ้างเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน การปฐมพยาบาล การระงับอัคคีภัย ก่อนเริ่มงาน และ/หรือเมื่อมีลูกจ้างใหม่ และต้องแจ้งให้ผู้ควบคุมงานด้านความปลอดภัย กทท. ทราบ รวมถึงการปฐมนิเทศด้านความปลอดภัยในการทำงานให้ลูกจ้างใหม่ และลูกจ้างที่เปลี่ยนงานใหม่

๔.๒.๗ จัดให้มีแผนงานการตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ฯลฯ

๔.๒.๘ จัดให้มีขั้นตอนปฏิบัติการจัดทำรายงานการประสบอันตราย การเจ็บป่วย และการตรวจสอบหาสาเหตุรวมถึงการป้องกันเหตุเดือรื้อนราคาญ (ถ้ามี) ตลอดจนแผนการตรวจสอบ วิเคราะห์และรายงานอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น

๔.๓ สถานที่และการจัดพื้นที่บริเวณก่อสร้าง

(๑) การกำหนดบริเวณเขตก่อสร้าง โดยทำรั้วสูงไม่น้อยกว่า ๒ เมตร ที่มีคันแข็งแรงไว้ตลอดแนวเขตก่อสร้าง หรือกั้นเขตก่อสร้างด้วยวัสดุที่เหมาะสมตามลักษณะงานและจัดทำป้าย “เขตก่อสร้าง”

(๒) บริเวณเขตอันตรายผู้รับจ้างต้องจัดทำรั้วหรือกั้นเขตด้วยวัสดุที่เหมาะสมและมีป้าย “เขตอันตราย” แสดงให้เห็นชัดเจน ในเวลากลางคืนให้มีสัญญาณไฟสีส้มตลอดเวลา

(๓) ห้ามลูกจ้างพักอาศัยในเขตก่อสร้างเว้นแต่มีมาตรการด้านความปลอดภัยและได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากวิศวกร

(๔)...

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

(๔) การเข้าพักอาศัยในเขตก่อสร้างจะต้องมีป้ายแสดงเขตที่พักอาศัย และทางเดินเข้า-ออกไม่ให้ผ่านเขตอันตรายเว้นแต่มีมาตรการพิเศษเพื่อความปลอดภัยของลูกจ้าง

(๕) ผู้รับจ้างจะต้องจัดทำป้ายเตือน ป้ายเครื่องหมายบังคับ สัญลักษณ์ความปลอดภัย เช่น เขตสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ป้ายห้ามสูบบุหรี่ ป้ายที่ห้ามสูบบุหรี่ ป้ายดับเพลิง ป้ายทางหนีไฟ ป้ายปฐมพยาบาล ป้ายน้ำดื่มสะอาด ป้ายห้องน้ำและห้องส้วม ป้ายที่ทำการของผู้ควบคุมงาน กทพ. สำนักงานสนาม ป้ายโรงงาน ป้ายที่เก็บวัสดุ ป้ายสถานะของการกองเก็บวัสดุ เป็นต้น

(๕) ผู้รับจ้างต้องจัดทำป้ายแสดงชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ และสถานที่ติดต่อได้สะดวกของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย ในบริเวณงานก่อสร้างที่สามารถเห็นได้ชัดเจน ป้ายแสดงหมายเลขโทรศัพท์หน่วยงานเพื่อขอความช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน เช่น โรงพยาบาล หน่วยงานดับเพลิง หน่วยงานบรรเทาสาธารณภัย ที่ใกล้ที่สุดไว้ ณ เขตก่อสร้างให้เห็นชัดเจน

(๖) จัดให้มีชุดปฐมพยาบาลไม่น้อยกว่า ๑ ชุด ต่อลูกจ้าง ๑๐ คน และ ต้องมีอุปกรณ์เวชภัณฑ์ในการปฐมพยาบาลครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด และภาชนะบรรจุต้องสะอาดและกันน้ำได้

(๗) ผู้รับจ้างต้องจัดเตรียมน้ำดื่มสะอาดไม่น้อยกว่า ๑ ลิตร ต่อลูกจ้าง ๒๐ คน

(๘) ห้องน้ำและห้องส้วมที่ถูกสุขลักษณะอนามัย และแยกห้องน้ำ ชาย-หญิง ไม่น้อยกว่าอย่างละ ๑ ที่ต่อจำนวนลูกจ้าง ๑๕ คน

(๙) ผู้รับจ้างต้องเก็บกองวัสดุให้เป็นระเบียบ แยกของเหลือใช้ วัสดุอันตราย ออกจากกันพร้อมทั้งมีแนวเขตและทำความสะอาดบริเวณปฏิบัติงานหลังเลิกงานทุกวัน

(๑๐) น้ำที่เกิดจากการก่อสร้าง และมีวัสดุที่เป็นอันตรายหรือปนเปื้อนสารเคมีที่ก่อให้เกิดอันตรายหรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ต้องมีการป้องกันและบำบัดก่อนจะระบายลงที่สาธารณะ

(๑๑) ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีแสงสว่างฉุกเฉินในเขตก่อสร้างให้เพียงพอ เพื่อใช้ในเวลาไฟดับ

(๑๒) ผู้รับจ้างติดป้ายเตือนอันตราย ณ ทางเข้าออกของยานพาหนะทุกแห่ง และจัดให้มีผู้ให้สัญญาณในขณะที่มียานพาหนะเข้าออกเขตก่อสร้าง

๔.๔ การป้องกันและระงับอัคคีภัย

(๑) ห้ามเก็บวัสดุไวไฟหรือวัตถุระเบิดไว้ในอาคารซึ่งอยู่ในระหว่างการก่อสร้าง และที่พักอาศัยเว้นแต่เก็บไว้ในที่ซึ่งปลอดภัยเท่าที่จำเป็นแก่การใช้งานประจำวันเท่านั้น

(๒) ผู้รับจ้างต้องดูแลมิให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณที่มีการเก็บวัตถุระเบิดวัสดุไวไฟหรือสารเคมีที่อาจก่อให้เกิดอันตราย โดยต้องมีระบบการจัดเก็บรักษาที่เหมาะสม และมีการควบคุมการใช้งานพร้อมป้าย "อันตราย" "ห้ามสูบบุหรี่" "ห้ามทำให้เกิดประกายไฟ"

(๓) จัดให้มีเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนที่ได้ที่เหมาะสมกับชนิดของเชื้อเพลิงและต้องมีขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า ๔ กิโลกรัม ติดตั้งในอาคารสนามอย่างน้อย ๑ เครื่อง และบริเวณปฏิบัติงานอย่างน้อย ๑ เครื่องทุกจุดที่มีการเชื่อมโลหะงานสีที่มีส่วนผสมของสารตัวทำละลายที่ไวไฟหรือติดไฟ งานที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัยสถานที่ จัดเก็บวัสดุไวไฟ วัตถุระเบิด และต้องตรวจสอบถังดับเพลิงพร้อมลงชื่อผู้ตรวจสอบอย่างน้อยทุกเดือน ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ตลอดเวลา

(๔) ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีทางหนีไฟและบันไดหนีไฟ รวมทั้งป้ายแสดงทางหนีไฟทุกชั้นของอาคารซึ่งอยู่ระหว่างการก่อสร้าง และต้องดูแลไม่ให้มีกองวัสดุ เครื่องจักร หรือสิ่งอื่นใดกีดขวางทางหนีไฟ และบันไดหนีไฟทั้งนี้ทางหนีไฟต้องมีความกว้างไม่น้อยกว่า ๑.๓๐ เมตร และบันไดหนีไฟถ้าเป็นบันไดชั่วคราวจะต้องมีความมั่นคงแข็งแรง และปลอดภัยแก่ผู้ใช้

(๕)...

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

(๕) การก่อสร้างอาคารที่มีความสูงตั้งแต่ ๑๕ เมตรขึ้นไป หรือมีพื้นที่รวมกัน ทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใด ในหลังคาเดียวกันเกิน ๒,๐๐๐ ตารางเมตร ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ที่สามารถได้ยินทั่วถึงกัน ทั้งอาคาร

(๖) มาตรฐานเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ต้องเป็นไปตามมาตรฐาน NFPA, ANSI, AS, BS หรือ ISO

๔.๕ ไฟฟ้าชั่วคราวและระบบแสงสว่าง

(๑) ผู้รับจ้างต้องจัดทำแบบแสดงรายละเอียดลักษณะของแผงวงจรไฟฟ้าซึ่งมีวิศวกรรับรอง และให้มีวิศวกรดูแลการติดตั้งและการใช้งานให้เกิดความปลอดภัย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามมาตรฐานของการไฟฟ้าในท้องถิ่นนั้น กรณีที่ไม่มีมาตรฐานดังกล่าวให้ปฏิบัติตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย

(๒) ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีสวิตช์ตัดวงจรไฟฟ้าเพื่อควบคุมการใช้ไฟฟ้าในเขตก่อสร้างให้เกิดความปลอดภัย ทั้งนี้การติดตั้งให้เป็นไปตามมาตรฐานของการไฟฟ้าในท้องถิ่นนั้น กรณีที่ไม่มีมาตรฐานดังกล่าวให้ปฏิบัติตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย

(๓) แผงไฟฟ้าชั่วคราวและอุปกรณ์ต้องตั้งอยู่ในบริเวณที่ปลอดภัย ห่างไกลจากสารไวไฟ น้ำฝนหรือสารเคมีอื่นๆ ซึ่งอาจจะกระเด็นหรือหกใส่ได้ หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ต้องมีหลังคาคลุมหรือผ้าครอบที่เพียงพอ ถ้าอยู่ภายนอกอาคารต้องมีหลังคาป้องกันฝน และห้ามต่อสายไฟของอุปกรณ์ หรือเครื่องมือพ่วงรวมกันหลายๆอุปกรณ์ และแผงสวิตช์บอร์ดไฟฟ้านั้นต้องได้มาตรฐาน มี Circuit Breaker และป้ายแสดงหน้าที่การควบคุมทุกวงจร ขนาดของสายไฟฟ้า และ Circuit Breaker พอเหมาะกับการใช้งานและเป็นไปตามมาตรฐาน

(๔) สายไฟฟ้าต้องเดินสูงจากพื้นดินอย่างน้อย ๒.๕๐ เมตร ชนิด ขนาด และการต่อ รวมทั้งสภาพของสายไฟฟ้า ต้องเหมาะสมกับการใช้งานและเป็นไปตามมาตรฐาน

(๕) หม้อแปลงไฟฟ้าแรงสูงชั่วคราวถ้าวางบนพื้นต้องมีป้ายเตือนและมีรั้วตาข่ายกันรอบ รั้วต้องห่างจากหม้อแปลงไฟฟ้า ๓ เมตร เป็นอย่างน้อย มีระบบ Grounding ที่รั้ว และประตูเข้าออกต้องใส่กุญแจมีแสงสว่างในเวลากลางคืน

(๖) เค้าเสียบและเต้ารับหลายทางหรือทางเดียว ห้ามใช้กระแสไฟฟ้าเกินขนาดของสายที่ต่อแยกเข้าเค้าเสียบและเต้ารับ และตัวเค้าเสียบและเต้ารับที่ใช้ต้องมีขนาดที่สามารถทนกระแสไฟฟ้าไม่ต่ำกว่าที่กำหนดให้ใช้สำหรับสายนั้น ในสถานที่ทำงานต้องมีเต้ารับให้เพียงพอแก่การใช้งาน

(๗) จัดให้มีแสงสว่างที่ความเข้มไม่น้อยกว่ามาตรฐาน พร้อมทั้งไฟฉุกเฉินในเวลากลางคืน การปฏิบัติงานกลางคืน ต้องจัดให้มีดวงไฟส่องสว่างอย่างเพียงพอต่อการปฏิบัติงานและการสัญจรผ่านเข้าออกที่หน้างาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณที่อาจเกิดอันตรายและไม่ปลอดภัย เช่น หลุม อุโมงค์ ฯลฯ

(๘) ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีระบบป้องกันกระแสไฟฟ้ารั่ว (Earth Leakage) โดยต่อสายดินสำหรับหม้อแปลงไฟฟ้า แผงไฟฟ้า อุปกรณ์ไฟฟ้าที่อยู่กับที่ทุกชนิด ส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าอื่นๆ ให้ต่อสายดินกับเต้ารับที่มีจุดต่อลงดิน การติดตั้งระบบป้องกันกระแสไฟฟ้ารั่วดังกล่าวให้เป็นไปตามมาตรฐานของการไฟฟ้าในท้องถิ่นนั้น กรณีที่ไม่มีมาตรฐานดังกล่าวให้ปฏิบัติตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย และในกรณีอาคารสูงจะต้องมีระบบป้องกันฟ้าผ่าชั่วคราว

(๙) ในการทำงานติดตั้ง ตรวจสอบ ซ่อมแซม หรือซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้าอยู่ จะต้องมิใช่ปฏิบัติงาน สับสวิตช์เชื่อมต่อวงจร หรือจัดให้มีระบบป้องกันมิให้ผู้ใดสับสวิตช์เชื่อมต่อวงจรตลอดเวลาที่ทำงานดังกล่าว และติดป้ายแสดงเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ห้ามสับสวิตช์เชื่อมต่อวงจร และรายละเอียด วัน เวลา ผู้รับผิดชอบแขวนไว้ที่ Circuit Breaker นั้น

(๑๐) ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีป้ายที่มีตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ซึ่งสะท้อนแสงได้ เพื่อเตือนให้ระวังอันตรายจากไฟฟ้าที่บริเวณหม้อแปลงไฟฟ้า และแผงไฟฟ้า

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

๔.๖ การแต่งกาย

ผู้รับจ้างต้องจัดและควบคุมให้ลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้างสวมรองเท้าพื้นยางหุ้มส้นและอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลให้เหมาะสมเพียงพอตามลักษณะงานที่เกี่ยวข้อง และเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือมาตรฐานอื่น และได้รับความเห็นชอบจากวิศวกร หรือผู้ควบคุมงาน โดยให้มีการตรวจสอบและอบรมการใช้อุปกรณ์นั้นก่อนการใช้งาน และทุกคนต้องสวมหมวกนิรภัยและอุปกรณ์ฯ อื่นๆ ตามที่ กพท. กำหนดตลอดเวลาที่ทำงาน

๔.๗ งานขุด งานเจาะ

(๑) การเจาะหรือขุดรู หลุม บ่อ คู และงานอื่นในลักษณะเดียวกัน ให้ผู้รับจ้างจัดให้มีราวกันหรือรั้วกันตก แสงสว่าง และป้ายเตือนอันตราย ตามลักษณะของงานก่อสร้างเพื่อให้เกิดความปลอดภัยไว้ตลอดเวลาทำงาน และในเวลากลางคืนต้องจัดให้มีสัญญาณไฟสีส้ม หรือป้ายสีสะท้อนแสงเตือนอันตราย ให้เห็นได้ชัดเจน

(๒) การเจาะหรือขุดรู หลุม บ่อ คู และงานอื่นในลักษณะเดียวกัน ที่อาจ มีอันตรายจากการพลัดตก ผู้รับจ้าง จะต้องจัดให้มีแผ่นโลหะหรือวัสดุอื่นที่มีความแข็งแรงเพียงพอปกคลุมบนบริเวณดังกล่าวและทำราวล้อมกันด้วยไม้หรือโลหะ หรือหาวิธีการป้องกันอันตรายตามความเหมาะสม

(๓) ในบริเวณที่มีการเจาะหรือขุดรู หลุม บ่อ คู และงานอื่นในลักษณะเดียวกัน ผู้รับจ้างจะต้องมีปลอกเหล็ก แผ่นเหล็ก ค้ำยัน เสาค้ำพิค หรืออุปกรณ์อื่นเพื่อป้องกันอันตรายจากการพังทลายของดิน และมีวิศวกรตรวจสอบความมั่นคงเพื่อให้เกิดความปลอดภัย

(๔) การเจาะหรือขุดรู หลุม บ่อ คู และงานอื่นในลักษณะเดียวกัน มีความลึกตั้งแต่ ๒ เมตรขึ้นไป จะต้องมีการคำนวณ ออกแบบกำหนดขั้นตอนการดำเนินการทั้งหมดโดยวิศวกรก่อนลงมือปฏิบัติงาน และผู้รับจ้างต้องปฏิบัติตามแบบและขั้นตอนดังกล่าว รวมทั้งต้องติดตั้งสิ่งป้องกันดินพังทลายไว้ด้วย

(๕) การเจาะหรือขุดรู หลุม บ่อ คู และงานอื่นในลักษณะเดียวกัน ในบริเวณที่มีสาธารณูปโภคผู้รับจ้าง จะต้องจัดให้มีการเคลื่อนย้ายสาธารณูปโภคเหล่านั้นตามความจำเป็น เพื่อไม่ให้เกิดอันตราย หากไม่จำเป็นต้องเคลื่อนย้ายหรือไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ ต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันอันตรายเสนอขออนุมัติก่อนเพื่อป้องกันมิให้เกิดอันตรายแก่ลูกจ้างหรือบุคคลอื่น

(๖) ห้ามผู้รับจ้างให้ลูกจ้างลงไปทำงานในรูเจาะ รูขุด หลุม บ่อ คู และงานอื่นในลักษณะเดียวกัน ที่มีขนาดน้อยกว่า ๐.๗๕ เมตร และมีความลึกตั้งแต่ ๒ เมตรขึ้นไป

(๗) ห้ามผู้รับจ้างให้ลูกจ้างลงไปทำงานในรูเจาะหรือรูขุดที่ทิ้งไว้เกิน ๑๒ ชั่วโมง นับจากเริ่มการเจาะหรือขุด หรือเกิน ๓ ชั่วโมง หลังจากที่เจาะหรือขุดเสร็จ เว้นแต่จะมีระบบหรืออุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่เกิดจากดินพังทลาย

(๘) ถ้าผู้รับจ้างให้ลูกจ้างลงไปทำงานในรูเจาะ รูขุด หลุม บ่อ คู หรือพื้นที่อื่น ที่มีลักษณะเดียวกัน ซึ่งมีความลึกตั้งแต่ ๒.๐ เมตรขึ้นไป ผู้รับจ้างต้องจัดให้มี

(๘.๑) ทางขึ้นลงที่สะดวกและปลอดภัย

(๘.๒) เครื่องสูบน้ำที่มีประสิทธิภาพ

(๘.๓) ระบบการถ่ายเทอากาศและแสงสว่างที่เพียงพอและเหมาะสม

(๘.๔) ผู้ควบคุมงานที่มีประสบการณ์ด้านงานดิน และผ่านการอบรมการช่วยเหลือและการปฐมพยาบาลเบื้องต้นประจำบริเวณปากรูเจาะ รูขุด หลุม บ่อ คู หรือพื้นที่อื่นที่มีลักษณะเดียวกัน เพื่อคอยให้ความช่วยเหลือตลอดเวลาทำงาน

(๘.๕) อุปกรณ์เพื่อการสื่อสารหรือรับส่งสัญญาณซึ่งเป็นที่เข้าใจระหว่างลูกจ้างที่ต้องลงไปทำงานในรูเจาะ รูขุด หลุม บ่อ คู หรือพื้นที่อื่นที่มีลักษณะเดียวกัน

/(๘.๖)...

(Signature)

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

(๘.๖) สายหรือเชือกช่วยชีวิต และเข็มขัดนิรภัยพร้อมอุปกรณ์ที่สามารถเกาะเกี่ยวได้เพื่อช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน

(๙) ในกรณีที่ใช้ปั้นจั่นหรือเครื่องจักรหนักปฏิบัติงาน หรืองานอื่นในลักษณะเดียวกัน ผู้ว่าจ้างต้องให้มีการป้องกันดินพังทลายโดยติดตั้งเสาเข็มพิค (Sheet Pile) หรือโดยวิธีอื่น

๔.๘ งานเสาเข็ม

(๑) ในการประกอบ การติดตั้ง การทดสอบ การใช้ การซ่อมบำรุง และการตรวจสอบเครื่องตอกเสาเข็ม ให้ปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะของเครื่องตอกเสาเข็มและคู่มือการใช้งานที่ผู้ผลิตเครื่องตอกเสาเข็มกำหนดไว้ หากไม่มีรายละเอียดคุณลักษณะหรือคู่มือการใช้งานดังกล่าว ให้ปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะหรือคู่มือการใช้งานที่วิศวกรได้กำหนดขึ้นเป็นหนังสือ

(๒) เครื่องตอกเสาเข็มที่จะนำมาใช้ ต้องมีรายละเอียดคุณลักษณะดังต่อไปนี้

(๒.๑) โครงเครื่องตอกเสาเข็มต้องมีค่าความปลอดภัยไม่น้อยกว่า ๒

(๒.๒) โครงเครื่องตอกเสาเข็มต้องสร้างด้วยโลหะที่มีจุดคราก (Yield Point) ไม่น้อยกว่า ๒,๔๐๐ กิโลกรัม ต่อตารางเซนติเมตร

(๒.๓) โครงเครื่องตอกเสาเข็มต้องมีการโยกยิด ค้ำยัน หรือตรึงให้มั่นคงแข็งแรงและปลอดภัย

(๒.๔) คานติดตั้งรากและฐานรองรับคานต้องสามารถรับน้ำหนักกรอก ลูกตุ้มและน้ำหนักเสาเข็มรวมกัน โดยมีค่าความปลอดภัยไม่น้อยกว่า ๕

(๒.๕) รางเลื่อนเครื่องตอกเสาเข็มต้องสามารถรับน้ำหนักได้ไม่น้อยกว่า 2 เท่าของน้ำหนักเครื่องตอกเสาเข็ม ในกรณีใช้เครื่องตอกเสาเข็มระบบดีเซลแอมเมอร์ อุปกรณ์ที่ใช้ยึดกับโครงเครื่องตอกเสาเข็มต้องมีค่าความปลอดภัยไม่น้อยกว่า ๖

(๓) เมื่อมีการติดตั้งเครื่องตอกเสาเข็มแล้วเสร็จ ต้องจัดให้มีวิศวกรตรวจบันทึกวันเวลาที่ตรวจ และผลการตรวจ รับรองว่าถูกต้องเป็นไปตามรายละเอียดคุณลักษณะของเครื่องตอกเสาเข็มแล้วจึงใช้เครื่องตอกเสาเข็มนั้นได้

(๔) จัดให้มีคู่มือการใช้เครื่องตอกเสาเข็มและคู่มือการใช้สัญญาณสื่อสารระหว่างผู้ปฏิบัติงานในการตอกเสาเข็ม ให้ลูกจ้างได้ศึกษาและปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน

(๕) จัดให้มีป้ายพิกัดน้ำหนักยก และป้ายแนะนำการใช้เครื่องตอกเสาเข็มไว้ที่จุดหรือตำแหน่งที่ผู้บังคับเครื่องตอกเสาเข็มเห็นได้ชัดเจน

(๖) ก่อนเริ่มทำการตอกเสาเข็มในแต่ละวัน จัดให้มีผู้ควบคุมงานดำเนินการตรวจสอบอุปกรณ์รางเลื่อน แม่แรง และส่วนประกอบทั้งหมดของเครื่องตอกเสาเข็มให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัย รวมทั้งตรวจสอบให้เครื่องตอกเสาเข็มติดตั้งอยู่บนพื้นที่ที่มั่นคงแข็งแรง พร้อมทั้งบันทึกวันเวลาที่ตรวจสอบและผลการตรวจสอบ และเก็บเอกสารการตรวจสอบดังกล่าวไว้

(๗) ในการทำงานบังคับเครื่องตอกเสาเข็ม จัดให้มีโครงเหล็กและหลังคาลาดตาข่ายกันของตกอยู่เหนือศีรษะของผู้บังคับเครื่องตอกเสาเข็ม โดยต้องมีขนาดช่องลาดตาข่ายแต่ละด้านไม่เกิน ๒๐ มิลลิเมตร และขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางขนาดเส้นลาดไม่น้อยกว่า ๑.๒๕ มิลลิเมตร ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เว้นแต่อุปกรณ์เครื่องตอกเสาเข็มนั้นจะมีสิ่งกีดขวางที่มีความแข็งแรงปลอดภัย

(๘) การเคลื่อนย้ายเสาเข็ม มีการควบคุมดูแลให้เกิดความปลอดภัยแก่ลูกจ้าง หากมีการใช้รางให้วางรางเคลื่อนเสาเข็มให้ไต่ระดับและมีหมอนรองรับที่มั่นคงแข็งแรง ในกรณีที่เคลื่อนย้ายเสาเข็มโดยวิธีอื่นให้วิศวกรหรือผู้ควบคุมงานกำหนดวิธีการเคลื่อนย้ายและควบคุมดูแลให้เกิดความปลอดภัย

(๙) ในการยกเสาเข็มขึ้นตั้งในรางนำส่งเสาเข็มให้มีการควบคุมให้ลูกจ้างใช้รถหรือสวดสลิงยึดเสาเข็มในตำแหน่งที่วิศวกรได้ออกแบบกำหนดไว้

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

(๑๐) จัดให้มีการควบคุมดูแลลูกจ้างซึ่งทำหน้าที่เปลี่ยนหมวกครอบหัวเข็มปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑๐.๑) เปลี่ยนหมวกครอบหัวเสาเข็มเมื่อลูกจ้างหยุดทำงานและอยู่ในตำแหน่งที่ปลอดภัย

(๑๐.๒) เมื่อการเปลี่ยนหมวกครอบหัวเสาเข็มได้ดำเนินการแล้วเสร็จและผู้ที่ทำหน้าที่เปลี่ยนหมวกครอบเสาเข็มออกจากบริเวณรางนำส่งแล้ว ผู้ควบคุมงานจึงจะให้สัญญาณแก่ผู้บังคับเครื่องตอกเสาเข็มเพื่อทำงานต่อไป

(๑๑) ในบริเวณที่ตอกเสาเข็มให้ดูแลไม่ให้มีสิ่งกีดขวางสายตาสู่ผู้บังคับเครื่องตอกเสาเข็มที่จะมองเห็นการทำงานตอกเสาเข็ม

(๑๒) จัดให้มีมาตรการป้องกันมิให้ควันไอเสียของเครื่องตอกเสาเข็มฟุ้งกระจายเป็นอันตรายต่อลูกจ้างหรือจัด ให้มีระบบระบายอากาศเสียออกจากบริเวณนั้น

(๑๓) ในกรณีที่มีการติดตั้งหรือเคลื่อนย้ายเครื่องตอกเสาเข็มใกล้สายไฟฟ้า ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานของการไฟฟ้าในท้องถิ่นนั้น กรณีที่ไม่มีมาตรฐานดังกล่าวให้ปฏิบัติตามมาตรฐานของสมาคมวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย

(๑๔) ในการใช้เสาเข็มที่มีรูกลวงตรงกลางด้านในขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ตั้งแต่ ๑๕ เซนติเมตรขึ้นไป เมื่อทำการตอกเสาเข็มเสร็จแต่ละหลุม ต้องจัดให้มีการปิดปากเสาเข็ม โดยทันทีด้วยวัสดุที่มีความแข็งแรงสามารถป้องกันมิให้สิ่งของหรือผู้ใดตกลงไปในรูได้

(๑๕) ในกรณีที่เครื่องตอกเสาเข็มขัดข้อง ชำรุด หรืออยู่ในสภาพไม่ปลอดภัย ห้ามให้ลูกจ้างใช้เครื่องตอกเสาเข็มดังกล่าวจนกว่าจะได้ซ่อมแซมแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัยเสียก่อน ในการซ่อมแซมเครื่องตอกเสาเข็มระบบไอน้ำ ระบบลม ระบบไฮดรอลิก ต้องจัดให้มีการลดแรงดันของเครื่องตอกเสาเข็มให้อยู่ในระดับที่ปลอดภัยก่อน ส่วนการซ่อมแซมเครื่องตอกเสาเข็มระบบเครื่องยนต์เผาไหม้ภายในหรือระบบดีเซลแอมเมอร์ ให้ดับเครื่องยนต์เสียก่อน

(๑๖) การทำงานเกี่ยวกับเครื่องตอกเสาเข็มระบบไอน้ำ ระบบลม ระบบไฮดรอลิก ระบบเครื่องยนต์เผาไหม้ ภายใน ระบบดีเซลแอมเมอร์ หรือระบบอื่น ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขกฎหมายกำหนด

(๑๗) งานเสาเข็มเจาะขนาดใหญ่ที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ ๙๐ เซนติเมตรขึ้นไปจัดให้มีวิศวกรซึ่งมีประสบการณ์ด้านปฐพีวิศวกรรมประจำสถานที่ก่อสร้างตลอดเวลาทำงานของลูกจ้างและลูกจ้างซึ่งทำงานต้องมีความชำนาญงานเสาเข็มเจาะขนาดใหญ่

(๑๘) ในกรณีที่มีการทำเสาเข็มเจาะตั้งแต่สองต้น โดยมีระบบทางน้อยกว่า ๖ เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางของเสาเข็ม ห้ามให้ลูกจ้างลงไปทำงานในรูเจาะเสาเข็มใดในขณะที่รูเจาะเสาเข็มข้างเคียงยังไม่ได้เทคอนกรีต หรือเทคอนกรีตแล้วแต่ยังไม่ก่อตัว

(๑๙) ในกรณีที่ให้ลูกจ้างทำงานเสาเข็มเจาะในบริเวณที่จำกัด เช่น ใต้เพดานค้ำในชอกแคบหรือมุมอับ ต้องมีมาตรการป้องกันอันตรายเป็นกรณีพิเศษเฉพาะแห่ง เพื่อป้องกันมิให้ลูกจ้างได้รับอันตรายขณะทำงาน

(๒๐) ห้ามให้ลูกจ้างทำงานเกี่ยวกับงานตอกเสาเข็มและงานเสาเข็มเจาะในขณะที่มีพายุฝนตก พายุคะนอง หรือภัยธรรมชาติอื่น เว้นแต่ในกรณีจำเป็น เมื่อได้รับความเห็นชอบจากวิศวกรแล้วจะให้ลูกจ้างทำงานที่ค้างอยู่ให้แล้วเสร็จก็ได้แต่ต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันอันตรายเป็นพิเศษ

(๒๑) จัดให้มีวิศวกรควบคุมดูแลการทดสอบการรับน้ำหนักบรรทุกทุกของเสาเข็ม โดยจัดให้มีการตรวจสอบวิธีการ ขึ้นตอน และอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบตามที่วิศวกรกำหนด เช่น แม่แรงมาตรฐานวัดการยึดกับเสาเข็มสมอ แท่นรับน้ำหนักบรรทุก คานที่ใช้ทดสอบ โดยแสดงรายการคำนวณความแข็งแรงของอุปกรณ์ทดสอบทั้งหมดให้สามารถรับน้ำหนักทดสอบได้อย่างปลอดภัย

(๒๒) จัดให้มีเครื่องหมายแสดงบริเวณที่มีการทดสอบการรับน้ำหนักบรรทุกทุกของเสาเข็มให้เห็นชัดเจน และป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณนั้น

(๒๓) ให้หยุดการทดสอบการรับน้ำหนักบรรทุกทุกของเสาเข็มทันที หากมีเหตุที่อาจเกิดอันตราย

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

๔.๙ งานกำแพงพืด

(๑) การก่อสร้างกำแพงพืด ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีวิศวกรที่มีความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ ควบคุมการทำงานให้เกิดความปลอดภัยต่อลูกจ้างตลอดเวลา และต้องเสนอมาตรการด้านความปลอดภัยในการทำงาน ก่อน โดยให้นำข้อความดังต่อไปนี้มาใช้บังคับก่อสร้าง กำแพงพืดโดยอนุโลม

(๑.๑) งานเสาเข็มเจาะขนาดใหญ่ที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ ๗๐ เซนติเมตรขึ้นไป ให้ผู้รับจ้าง จัดให้มีวิศวกรซึ่งมีประสบการณ์ด้านปฐพีวิศวกรรมประจำสถานที่ก่อสร้างตลอดเวลาทำงานของลูกจ้างและลูกจ้าง ซึ่งทำงานต้องมีความชำนาญงานเสาเข็มเจาะขนาดใหญ่

(๑.๒) ในกรณีที่มีการทำเสาเข็มเจาะตั้งแต่สองต้น โดยมีระบบทางน้อยกว่า ๖ เท่าของ เส้นผ่าศูนย์กลางของเสาเข็ม ห้ามผู้รับจ้างให้ลูกจ้างลงไปทำงานในรูเจาะเสาเข็มใดในขณะที่รูเจาะเสาเข็มข้างเคียงยังไม่ได้ เทคอนกรีตหรือเทคอนกรีตแล้วแต่ยังไม่ก่อตัว

(๑.๓) ในกรณีที่ผู้รับจ้างให้ลูกจ้างทำงานเสาเข็มเจาะในบริเวณที่จำกัด เช่น ใต้เพดานต่ำ ในชอกแคบหรือมุมอับ ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันอันตรายเป็นกรณีพิเศษเฉพาะแห่งเพื่อป้องกันมิให้ลูกจ้าง ได้รับอันตรายขณะทำงาน

(๒) ในระหว่างการก่อสร้างขึ้นใต้ดินและมีการขุดดินออกจากบริเวณกำแพงพืด ผู้รับจ้างติดตั้งอุปกรณ์ วัดค่าการเคลื่อนตัว เพื่อตรวจสอบการเคลื่อนตัวของกำแพงพืดและเตือนอันตรายที่อาจเกิดแก่ลูกจ้างในกรณีที่ปรากฏ การเคลื่อนตัวของกำแพงพืด มีสัญญาณเตือนอันตราย หรือมีพฤติกรรมที่อาจจะเกิดอันตรายแก่ลูกจ้าง ผู้รับจ้างต้องสั่งให้ หยุดการทำงานและจัดให้มีการเคลื่อนย้ายลูกจ้างออกจากบริเวณนั้นทันที

๔.๑๐ งานเครื่องจักร

(๑) ในกรณีที่มีการติดตั้งหรือทดสอบการใช้งานของเครื่องจักรและอุปกรณ์ ในหรือนอกอาคาร ซึ่งอยู่ในระหว่างการก่อสร้างอันอาจก่อให้เกิดอันตราย เช่น การติดตั้งหรือทดสอบการทำงานของระบบไฟฟ้า หรือเครื่องจักร ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีวิศวกรวางแผนงานและควบคุมตลอดเวลาที่ทำการติดตั้งหรือทดสอบ ในกรณีที่ การติดตั้งหรือทดสอบยังไม่เสร็จ ต้องปิดกั้นพื้นที่หรือห้องที่มีเครื่องจักรและอุปกรณ์ ซึ่งอยู่ในระหว่างการติดตั้งหรือ การทดสอบให้มีดัดและปลอดภัย ก่อนจะทำการติดตั้งหรือทดสอบคราวต่อไป

(๒) ในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักรที่อาจเกิดอันตรายผู้รับจ้างต้องใช้ลูกจ้างซึ่งมีความชำนาญ การใช้เครื่องจักรนั้น และผ่านการอบรมตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

(๓) ให้ผู้รับจ้างจัดให้มีเครื่องป้องกันอันตรายสำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานกับเครื่องจักรเช่น หลังคาแกง ที่ปิดครอบแท่นหมุน เครื่องปิดบังประกายไฟ หรือตะแกรงเหล็กเหนียว

(๔) ให้ผู้รับจ้างควบคุมดูแลมิให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในห้องควบคุมหรือในรัศมีการทำงานของ เครื่องจักร และ ควบคุมดูแลมิให้ผู้ใดหย่อน โผะ ยื่นหรือโดยสารไปกับเครื่องจักร ซึ่งเคลื่อนที่ได้และมีได้จัดไว้ เพื่อการนั้นในกรณีที่มิลูกจ้างทำงานในรัศมีการทำงานของเครื่องจักร ผู้รับจ้างต้องดูแลระมัดระวังมิให้ลูกจ้างได้รับ อันตรายจากเครื่องจักรหรือวัสดุสิ่งของที่ตกจากเครื่องจักรนั้น

(๕) ให้ผู้รับจ้างดูแลเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำงานก่อสร้างให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีและ ปลอดภัย ตามระยะเวลาการทำงานที่เหมาะสม และการตรวจรับรองประจำปี ตามชนิดและประเภทที่กฎหมายกำหนด ในกรณีเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ที่ใช้การทำงานก่อสร้างชำรุดบกพร่อง อันอาจเป็นเหตุให้เกิดอันตราย ให้ผู้รับจ้างจัดให้มีการซ่อมแซมทันที และมีให้ลูกจ้างใช้งานเครื่องจักรหรืออุปกรณ์นั้นจนกว่าจะซ่อมแซมเสร็จและใช้งานได้โดยปลอดภัย

(๖) ในกรณีอาจเกิดอันตรายจากการเคลื่อนที่ของเครื่องจักรใด ให้ผู้รับจ้างติดตั้งอุปกรณ์เตือนอันตราย ที่เครื่องจักรนั้น เช่น สัญญาณเสียงและแสงสำหรับการเดินหน้าหรือถอยหลังของเครื่องจักรและติดป้ายเตือนอันตราย ให้เห็นได้ชัดเจน

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

๔.๑๑ การป้องกันอันตรายจากการพังทลาย หรือการกระเด็นของวัสดุ

(๑) ในกรณีที่ลูกจ้างทำงานในบริเวณที่อาจมีการพังทลาย หรือการกระเด็น หรือตกหล่นของหิน ดิน หวาย หรือวัสดุต่างๆ ผู้รับจ้างต้องจัดทำไหล่หิน ดิน หวาย หรือวัสดุนั้นให้ลาดเอียงเป็นมุม หรือวิธีการอื่นที่ป้องกันการพังทลาย

(๒) กรณีที่ให้ลูกจ้างทำงานในท่อ บ่อ ช่อง โพรง อุโมงค์ หรือบ่อที่อาจมีการพังทลาย ผู้รับจ้างต้องจัดทำผนังกัน ค้ำยัน หรือใช้วิธีการอื่นใดที่สามารถป้องกันอันตรายนั้นได้

(๓) ผู้รับจ้างต้องป้องกันการกระเด็นหรือตกหล่นของวัสดุโดยใช้ผ้าใบ ตาข่าย หรือวัสดุอื่นใดที่มีลักษณะเดียวกันปิดกั้นหรือรองรับ

(๔) การลำเลียงวัสดุขึ้น-ลงที่สูง ให้จัดทำราง ปล่อย หรือใช้เครื่องมือและวิธีการลำเลียงที่เหมาะสมและปลอดภัย จัดทำโครงสร้างให้มีความมั่นคงแข็งแรง

๔.๑๒ งานเชื่อม

(๑) ก่อนการทำงานเชื่อมไฟฟ้าหรือแก๊ส ผู้รับจ้างจะต้องจัดเตรียมเครื่องดับเพลิงอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล และอุปกรณ์ความปลอดภัยอื่นๆ ที่เหมาะสมพร้อมทั้งตรวจสอบบริเวณโดยรอบมิให้มีวัสดุไวไฟ มีการกันเขต และอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากประกายไฟ แสงจ้า และอันตรายจากวัสดุพังทลาย

(๒) ผู้รับจ้างจะต้องตรวจสอบอุปกรณ์ใช้งานให้เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งการติดตั้งสายดิน หัวเชื่อม อุปกรณ์ ควบคุมแรงดัน อุปกรณ์ป้องกันเปลวไฟย้อนกลับ (ถ้ามี) ตรวจสอบการรั่วไหล ข้อต่อ รวมถึงการระบายอากาศ

(๓) ผู้รับจ้างจะต้องมีการใช้สัญลักษณ์และสี ที่ทาส่งแก๊ส หัวเชื่อม หัวตัดให้เป็นแบบและชนิดเดียวกัน

(๔) ในกรณีมีการทำงานในพื้นที่ที่อาจมีอันตราย และความเสียหายต่อวัสดุ อุปกรณ์ข้างเคียงต้องมีการขออนุญาตก่อนเข้าทำงาน

(๕) ถังแก๊สและถังลม ต้องอยู่ในสภาพตั้งและผูกตรึงให้มั่นคงมิให้ล้ม มีการตรวจสอบสภาพสายยางและต้องมีการครอบบ่าวล้อ

๔.๑๓ งานรดยก

(๑) ผู้รับจ้างจะต้องใช้พนักงานขับรถยกที่ผ่านการอบรม มีประสบการณ์ และมีใบรับรองการผ่านงาน และการตรวจสอบสุขภาพ ผู้ให้สัญญาณจะต้องผ่านการอบรม

(๒) ก่อนการทำงานผู้รับจ้างจะต้องจัดเตรียมคู่มือการใช้งาน คู่มือการตรวจสอบ และการบำรุงรักษา ผลการตรวจสอบการใช้งานตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ตรวจสอบก่อนการใช้งาน

(๓) ผู้รับจ้างต้องจัดให้มีโครงหลังคาที่มั่นคงแข็งแรง สามารถป้องกันอันตรายจากวัสดุตกหล่นได้

(๔) ผู้รับจ้างจะต้องจัดเตรียมรถยก พร้อมอุปกรณ์ความปลอดภัยที่เหมาะสม มีสัญญาณเสียงแสงไฟเตือนภัยในขณะทำงาน พร้อมทั้งป้ายแสดงพิกัดน้ำหนักยกที่รถยก

(๕) ผู้รับจ้างจะต้องจัดเตรียมป้ายเตือน กันเขตอันตราย ตรวจสอบสภาพความแข็งแรงของพื้นบริเวณรถยก และตรวจสอบสภาพทั่วไปของรถยกทุกเดือน

(๖) ตรวจสอบรถยกให้มีสภาพใช้งานได้อย่างปลอดภัยก่อนการใช้งานทุกครั้ง และเก็บผลการตรวจสอบไว้ให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบได้

(๗) ห้ามทำการติดตั้งหรือกระทำการใดที่มีผลทำให้ความปลอดภัยในการทำงานของรถยกลดลง

(๘) ในการใช้งานรถยกใกล้สายไฟฟ้า ระยะห่างระหว่างสายไฟและรถยกต้องเป็นไปตามมาตรฐานของการไฟฟ้าท้องถิ่น หรือมาตรฐาน วสท. และต้องขออนุญาตเข้าทำงานทุกครั้งหากทำงานใกล้สายไฟฟ้าแรงสูง

(๙) ห้ามบุคคลโดยสารไปกับรถยก

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

๔.๑๔ การใช้เครื่องจักรและยานพาหนะ

(๑) เครื่องจักร ยานพาหนะ และเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ต้องอยู่ในสภาพที่ไม่ชำรุดบกพร่อง และมีฝาครอบป้องกันอันตราย

(๒) การขับขี่ยานพาหนะและเครื่องจักรภายในบริเวณพื้นที่ก่อสร้าง ต้องใช้ความระมัดระวังและใช้อัตราความเร็วดังนี้

(๒.๑) ไม่เกิน ๓๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง สำหรับถนนคอนกรีตและราดยาง

(๒.๒) ไม่เกิน ๒๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง สำหรับถนนดินทั่วไป

(๓) การเคลื่อนย้ายรถเครน ลอดผ่านหรือใกล้บริเวณที่มีสาย Over Head Line สายไฟฟ้าแรงสูง สายโทรศัพท์และการใช้เครนปฏิบัติงานในบริเวณใกล้กับสายไฟฟ้าแรงสูง ต้องแจ้งให้ กทท.ทราบล่วงหน้า เพื่อกำหนดกฎเกณฑ์ด้านความปลอดภัยก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง

(๔) รถบรรทุกหรือรถ Dump ที่ลำเลียงวัสดุจะต้องไม่บรรทุกเกินกระเบาะ เพื่อป้องกันไม่ให้วัสดุหล่นบนถนน ซึ่งอาจจะเป็นอันตรายต่อยานพาหนะอื่นๆได้

๔.๑๕ การรื้อถอน ทำลาย

(๑) การรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้างที่ต้องขออนุญาตตามกฎหมาย ว่าด้วยการควบคุมอาคารผู้รับจ้าง ต้องมีวิศวกรกำหนดขั้นตอน วิธีการและควบคุมดูแลการทำงานและจัดการอบรมหรือชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้างก่อนเริ่มปฏิบัติงาน

(๒) ก่อนการรื้อถอนทำลายสิ่งก่อสร้าง ให้ตัดไฟฟ้า ก๊าซ ประปา โอน้ำ หรือพลังอื่นๆ

(๓) เคลื่อนย้ายสารเคมี วัตถุไวไฟ วัตถุอันตรายอื่นๆ ออกให้หมด

(๔) เอาของแหลมคม กระชาก หรือวัสดุอื่นที่หลุดร่วงหรือแตกได้ง่ายออกให้หมดก่อนการรื้อถอนทำลาย

(๕) จัดให้มีแผงรับวัสดุที่อาจร่วงหล่นจากการรื้อถอน และแผงรับวัสดุต้องมีความมั่นคงแข็งแรงและขนาดใหญ่เพียงพอที่จะสามารถรองรับวัสดุที่ร่วงหล่นได้อย่างปลอดภัย

(๖) ให้มีการฉีบน้ำหรือใช้วิธีอื่นที่เหมาะสมเพื่อป้องกันหรือขจัดฝุ่นตลอดเวลาทำงาน

(๗) ในกรณีที่ทำกรรื้อถอนทำลายด้วยวัตถุระเบิด ให้มีผู้ชำนาญการด้านวัตถุระเบิดและวิศวกรเป็นผู้ควบคุมงาน และกำหนดวิธีการป้องกันอันตรายตลอดเวลาทำงาน

(๘) ให้มีการขนย้ายวัสดุที่รื้อถอนทำลายแล้วออกจากบริเวณที่รื้อถอนทำลายหรือจัดเก็บให้ปลอดภัย

๔.๑๖ การบำรุงรักษา (การรักษาสภาพ)

ผู้รับจ้างจะต้องจัดเตรียมอุปกรณ์ด้านความปลอดภัย ตามมาตรฐานที่จำเป็นเพื่อใช้ในการงานก่อสร้าง รวมทั้งบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดีสมบูรณ์และใช้งานได้ปกติ เช่น อุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัยส่วนบุคคล เครื่องกันแสงกัน บ้าย ไฟสัญญาณ ฯลฯ

๔.๑๗ การจัดสภาวะแวดล้อมในการทำงาน

(๑) ในบริเวณทำงานผู้รับจ้างต้องควบคุมระดับเสียงตลอดระยะเวลาทำงานในแต่ละวัน มิให้เกิดมาตรฐาน

(๒) ในบริเวณที่ทำงานที่มีแสงจ้าจะต้องมีแสงม่านกันบังแสงสว่างโดยรอบ

(๓) ในบริเวณที่ทำงานที่มีแหล่งความร้อนที่อาจเป็นอันตรายต้องมีฉนวนหุ้ม แผงป้ายเตือน

(๔) ฝุ่น ไอ ผงควัน ละอองสารเคมี จะต้องถูกดูดกักจัดมีให้ฟุ้งกระจายโดยเด็ดขาดและไม่เกินมาตรฐานความเข้มข้นที่กฎหมายกำหนด

(๕) บริเวณก่อสร้างที่มีน้ำท่วมขัง ผู้รับจ้างจะต้องจัดหาเครื่องสูบน้ำ สำหรับสูบน้ำออกจากบริเวณดังกล่าว

(๖) ในการทำงานในสถานที่อับอากาศ งานประต่าน้ำ งานในบริเวณที่สภาพแวดล้อมเป็นอันตราย ผู้รับจ้างจะต้องเสนอขั้นตอนการดำเนินงานตามกฎหมายกำหนดมาให้ผู้ควบคุมงานทราบด้วย

ข้อกำหนดสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

๔.๑๘ การรายงานสภาพการณ์ด้านอุบัติเหตุ

(๑) ผู้รับจ้างต้องส่งรายงานการประสบอุบัติเหตุ อันตราย การบาดเจ็บ และเหตุการณ์ที่อาจทำให้เกิดอันตราย หรือการบาดเจ็บซึ่งเกี่ยวกับคนเครื่องจักร ตลอดจนยานพาหนะในบริเวณก่อสร้างให้ กทท. ทราบทุกครั้ง โดยรีบด่วนจากเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น ในกรณีอุบัติเหตุที่ร้ายแรงต้องแจ้งด้วยวาจาไปที่ผู้ควบคุมงานหรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย กทท. ทันที

(๒) ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบความปลอดภัยทั้งหมดต่อลูกจ้าง และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในงานก่อสร้าง ในกรณีที่มีข้อสงสัยในข้อกำหนดทั่วไปสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัย หรือข้อกำหนดฉบับนี้ไม่ได้ครอบคลุมถึงให้ผู้รับจ้างใช้กฎหมายด้านความปลอดภัย ข้อปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยในคู่มือความปลอดภัยอาชีพอนามัยและสิ่งแวดล้อม ของ กทท.

*****